

LUD

Jornal polonez „LUD” publica-se à noite
terças — e sextas-feiras

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem

Wydawca i Redaktor: Książd Jan Pałka

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt)
od 8—11 godz. rano i od 1—5 godz. po południu.
PRENUMERATA: W Brazylii 120000 płatna z góry; w Argentynie 6 pezów;
w Polsce 14 zł.; w Ameryce Południowej 2.50 dolary; w Urugwaju 4 pezo urugwajskie.

Adres Redakcji: Ludo: Curitiba — Avenida Dr. Jayme Reis, Nr. 588
Adres dla listów: Curitiba — Caixa postal 155 — Paraná — Brasil
Adres telegraficzny: Redação Ludo Curitiba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko zgóry płatne.
Do 3 cm. szerokości przez 1 łam do 3 razy 5000
Od 1 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 3000
Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 łam 3000
Ogłoszenia w tekście według umowy.

CENA NUMERU 300 rejsów.

W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Piekarza - Kubisa i Floreckiego.
W mieście São Paulo: w kioskach około poczty głównej; Estação Luz, Sorocabana i Braz.
W Porto Alegre: agent Grzegorz Kulesza - Filho, Rua do Parque 481.

Zatarg włosko - abisyński

Ostatnie zajścia na pograniczu Abisynii i włoskich kolonii Somali i Erytryi zwróciły na siebie uwagę całego świata jako na grożące niebezpieczeństwem wywołania nowej wojny na Wschodzie.

Czy rzeczywiście grozi widmo nowej wojny?

Czego właściwie chcą europejskie Włochy od jakiegoś państwa abisyńskiego, położonego gdzieś na krańcach świata?

Otóż powiedzmy sobie najpierw, że Abisynja leży we wschodniej Afryce, jest mniej więcej trzy razy większą od Polski, a osiem razy mniejszą od Brazylii; pomimo ogromnej powierzchni kraj liczy zaledwie 11 milionów ludności (katolickiej), bo jest bardzo górzysty; posiada jednak dobrze rozwiniętą hodowlę owiec i kóz a tak samo niewykorzystane dotąd pokłady złota i innych cennych minerałów. Krajem rządzi cesarz Ras Tafari.

Abisynja jest jedynym w Afryce krajem, który zdołał dotychczas obronić swą niepodległość.

Położenie polityczne Abisynii nie jest godne zazdrośczenia bo ze wszystkich stron jest otoczona obcymi koloniami, a najważniejszy pas nadmorski, t. j. kolonie Somali i Erytryi znajdują się w rękach Włochów, Francuzów i Anglików. Od zachodu Abisynja graniczy z Sudanem angielsko-egipskim, a od południa z angielską Afryką Wschodnią. Najważniejszą chociaż najmniejszą kolonią na pograniczu abisyńskim posiadają Francuzi. Należy bowiem do nich mały skrawek Somali, leżący nad zatoką Tadzura. Leży tam bardzo ważny port Djibuti, z którego Francuzi przeprowadzili jedyną linię kolejową do stolicy Abisynji Addis Abeba. Francuzi więc mieli dotychczas największe wpływy handlowe w Abisynji.

Obecnie jednak nie Francja lecz Włochy patrzą zazdrośnym okiem na Abisynję i szukają okazji zagarnięcia jej pod swe panowanie.

Gdy ktoś pragnie zatargu nie długo musi czekać na okazję.

Według urzędowych wiadomości zatarg włosko-abisyński rozpoczął się dnia 5 grudnia, kiedy pod Ual-Ual doszło do starcia między oddziałem włoskim a eskortą abisyńską komisji delimitacyjnej angielsko-abisyńskiej. W walce tej padło przeszło 100 zabitych Abisyńczyków, kilkuset odniosło rany, po stronie włoskiej było 60 zabitych i 200 rannych. Charge d'affaires Abisynji założył w Rzymie protest, powołując się na to, że Ual-Ual znajduje się na terytorjum Abisynji.

Dnia 15 grudnia Abisynja zgłosiła notę do sekretariatu generalnego Ligi Narodów. Dnia 16 grudnia rząd włoski przesłał do Ligi Narodów notę, w której tłumaczy zajścia pod Ual-Ual jako akt agresji ze

Zatarg włosko - abisyński

strony Abisynji; do Addis Abeba rząd włoski wysłał notę z żądaniem odszkodowania za straty i prosił o ze strony gubernatora. Tegoż dnia poseł Abisynji w Rzymie wręczył notę z żądaniem oddania sporu komisji arbitrażowej, zgodnie z traktatem z 1928 r.

Rząd włoski żądanie to odrzucił tegoż dnia domagając się ponownie odszkodowania i przeproszenia.

Dnia 24 grudnia rząd włoski wysłał drugą notę do Ligi Narodów, w której raz jeszcze tłumaczy zajścia pod Ual-Ual, jako wynik prowokacji abisyńskiej, a jednocześnie oświadcza, że zawsze jest gotów prowadzić prace delimitacyjne, przeważnie z winy wyłączenie rządu Abisynji.

Dnia 3 stycznia 1935 r. rząd Abisynji zawiadomił telegraficznie Ligę Narodów, że dnia 28 grudnia wojska włoskie zaatakowały garnizon abisyński w Gerlugubi; Abisyńczycy stracili 2 zabitych i 2 rannych. Abisynja domaga się od Ligi, aby w myśl § 11 paktu przedsięwzięta kroki dla utrzymania pokoju. Sekretarz gen. Ligi Narodów Avenol zawiadomił o tem telegraficznie członków Rady Ligi Narodów, lecz ta nie zdołała załagodzić zatargu.

Charakterystyczne przemówienie ambasadora Brazylii przy Stolicy Apostolskiej

Niedawno nowy ambasador Brazylii dr. Luis Guimaraes wręczył Ojcu św. Listy uwierzytelniające. Przy tej okazji dr. Luis Guimaraes wygłosił przemówienie, które ze względu na treść i na dźwięczące w niem akcenty głębokiego przywiązania do Stolicy Świętej zasługuje na podkreślenie.

Oto najistotniejsze ustępy tej mowy: „Znów w Włecznym Mieście, gdzie miałem szczęście spędzić pierwsze lata dzieciństwa, dziękuję Bogu za dar tej szczęśliwej godziny, kiedy stałem przed Waszą Świątobliwością jako przedstawiciel narodu, który skupia dziś największą ilość wiernych dokoła krzyża Chrystusowego i który stanie się największą potęgą katolicyzmu, gdy setki milionów mieszkańców, przeniknięte tem samym Credo, zaludnią nieprzejrzane terytoria od Północy aż do Południa.

W Brazylii wszyscy współzawodniczą w wysiłkach, by uczynić z niej kraj, który cieszyłby się specjalną życzliwością Opatrzności Bożej. Wśród wspaniałości jego firmamentu czuwa po nocach Krzyż Południa, jak krzyż z gwiazd, nad snem jego dzieci. U wejścia do zatoki, na wysokim wzgórzu posąg Zbawiciela mówi wszystkim, co wstępują na ziemię brazylijską, która niegdyś nazwana była Ziemią Krzyża Świętego, o rozpalającej serca tego ludu wierze. Szlachetne postacie Kościoła są nierozwalnie związane z historją Brazylii,

Dnia 29 stycznia według komunikatu włoskiego z dnia 10 lutego grupa uzbrojonych Abisyńczyków zaatakowała oddział włoski w Af-Dub na południe od Ual-Ual; padło 5 zabitych Włochów i 6 rannych. Poselstwo włoskie w Adis Abebie otrzymało polecenie założenia protestu spowodu tego incydentu.

Po tych pierwszych polityczkach zatarg przenosił się na łamy dzienników, które niemal codziennie informowały o obrojeniach i wysyłce wojska włoskiego na pogranicze Abisynji.

Z drugiej strony jednakże dzienniki sprzyjające Abisynji przestrzegały Włochy, że wojsko abisyńskie jest znakomicie zorganizowane przez oficerów belgijskich i tak łatwo cesarstwo abisyńskie nie da się opanować. Nie wiadomo jaki stosunek zajęłyby Francja i Anglja, które tam także w pobliżu mają swe kolonie.

Ostatecznie po trzech miesięcznych pogroźkach wojennych choć zatarg nie został jeszcze zupełnie zlikwidowany, to jednak oba państwa nie myślą o odrębnej rozprawie.

Tak Włochy jak i Abisynja wyznaczyły komisję pojednawczą, która między innymi punktami ustaliła, że pomiędzy Abisynją a włoską Somalią będzie istniał pograniczny 6 c. k. pas neutralny. Tak więc zatarg włoski-abisyński zostanie zakończony.

O grudkę ziemi z Brazylii na kopiec Marszałka Piłsudskiego w Krakowie

W Polsce powstała piękna myśl uwiecznienia zasług Marszałka Piłsudskiego przez wzniesienie kopca na wzór kopca Tadeusza Kościuszki.

Kopiec Marszałka Piłsudskiego ma powstać w pięknym i pełnym pamiątek historycznych grodzie Krakusa — w Krakowie.

Sypać zaś kopiec będą nie tylko nasi Rodacy mieszkający na ziemiach polskich, którzy naocześnie mogli przez długie lata patrzeć na trudy i podziwiać poświęcenie się Pierwszego Marszałka Wolnej Polski, ale także ci wszyscy, w których polskie serce bije i którym nie obcy jest bohater narodowy ostatnich lat, Marszałek Józef Piłsudski.

To też z dalekich krajów jak: Kanada, Argentyna i wielu innych, Polacy lub organizacje polskie przesyłają na kopiec Marszałka grudkę tej ziemi, na

której mieszkają, którą złali potem wśród pionierskiej swej pracy. Nawet z dalekich krajów leżących u stóp niebotycznych Himalajów polski misjonarz, ks. Leon Piasecki śle grudkę ziemi na kopiec Marszałka.

Jest to znak, że Polacy, choć z dala żyją od Polski jednak kochają i oczą tych, którzy dla dobra ojczyzny pracują i jej oddają swe życie.

Z Brazylii, jak nam o tem donoszą z Polski, nikt dotąd nie nadesłał grudki ziemi na kopiec Marszałka.

Dopiero obecnie, jak się dowiadujemy, Zarząd Związku Tow. „Oświata” zamiast życzliwie imienia wybrał, że przesyła na kopiec Marszałka grudkę ziemi z najstarszej Kolonii Polskiej na Ziemi św. Krzyża — z Abranches.

Straszny orkan przeszedł nad całą Polską

Nad całym terytorjum Polski — jak odnoszą telegramy — szalał orkan przeszło 48 godzin, wyrządzając ogromne straty. W Gorzewicach koło Poznania orkan zburzył kilka domów, pod których gruzami zginęły 3 osoby. W Warszawie huragan porwał dachy z bardzo wielu domów i mnóstwo szklidów sklepowych. Większość anten radiowych zniszczona.

Orkan sprowadził niezwykłą o tej porze odwilż i topnienie lodów, wskutek czego wiele rzek wzburzało i wylało. W Warszawie przedmieście nad Wisłą zalane wodą. W Łodzi rzeka Jasień wylała i zatopiła piwnice w dzielnicach robotniczych. To samo zrobiła rzeka Białą w Białymstoku. W Województwie Krakowskim wody zry-

wają mosty na rzekach. Polski żółw jest bardzo znaczna, choć sądzą, że nie obejmie tyle obszaru i nie wyrzuci tych szkód jak powódź w ubiegłym roku.

Zanotowano również wiele ofiar w ludziach. Wskutek zadymki, która przesłaniała zupełnie widok, 8 osoby dostały się pod koła pociągu Puok — Rogowo i poniosły straszną śmierć. W pobliżu Krakowa huragan porwał dwie dziewczynki, które przechodziły przez most i wrzucił je do rzeki. Obie dziewczynki zatoniły.

Pewien młody człowiek w Krakowie usiłował zamknąć okno w swem mieszkaniu na III piętze, gdy nagle został porwany przez wichurę i stracony na ziemię.

Z Brazylii

ZÓŁTA FEBRA ZAGRAŻA POŁNOCNYM STANOM

W stanie Goyaz szerzy się żółta febra wśród ludności. Władze rządowe powzięły odpowiednie środki zwalczające groźną epidemię.

Z Bello Horizonte donoszą, że ludność stanu Minas Geraes zamieszkała w pasie granicznym ze stanem Goyaz jest poważnie zaniepokojona, ażeby żółta febra nie przeniosła się do stanu Minas Geraes.

KRADZIEŻ BIŻUTERJI.

W miejscowości Diamantina (stan Minas Geraes) bandyci włamali się do sklepu jubilerskiego „Joalheira Padua” i skradli cennych przedmiotów na milion milrejsów.

Z KILKU SŁOWACH Z CAŁEJ BRAZYLJI

— Pewien dziennik z Bello Horizonte donosi, że stan Minas

Geraes wydał na ostatnie wybory 325.000 \$000.

— W stanie Minas Geraes Rada Doradca Stanu upoważniła rząd do uchwalenia kredytu w wysokości 1.520.760 \$000 na wydatki związane z instalacją Zgromadzenia Konstytuanty stanu.

— Delegacja akademicka z S. Paulo zwiedziła kopalnię węgla w S. Jeronimo w stanie Rio Grande do Sul.

— W Santos zaginęła 16-letnia dziewczyna Maria Palmira Pinze oraz 13-letni José de Campos.

— W Santos policja aresztowała syryjczyka Emilianja Habbis ponieważ trudnił się sprzedażą narkotyków.

— Federalna Izba Deputowanych zatwierdziła w drugiem czytaniu projekt ustawy o bezpłacenistwie narodowym.

— Kapitan Nelson de Melo, były interwenitor stanu Amazonas został przydzielony do dyspozycji gabinetu ministra Wojny.

— Na pokładzie statku „Wesler Prince” przybył do Rio p. Jones G. Mc. Donald wysoki ko-

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

SEJM POLSKI UCHWALIŁ BUDŻET

Z Warszawy donoszą, że uchwalony przez sejm w trzecim czytaniu budżet państwa polskiego na rok fiskalny 1935-36, rozpoczynający się w kwietniu, przewiduje dochody skarbu w sumie 1,965 milionów złotych, a wydatki w sumie 2,192 milionów złotych.

Za budżetem głosowali polowie Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, Chłopska Partja Rolna, Klub Ruchowy

ATTACHE ZAGRANICZNI NA MANEWRACH POLSKICH BATALJONÓW NARCIARSKICH

Wojskowi attache: belgijski, francuski, angielski, niemiecki, sowiecki, estoński, fiński i węgierski w towarzystwie wiceministra spraw wojskowych, gen. Kasprzyckiego, udali się

NAGŁY ZGON NAUCZYCIELA W SZKOLE

W szkole powszechnej w Skolimowie zmarł nagle kierownik, s. p. Teodor Trojanowski. Trojanowski w czasie lekcji matematyki zle się czuł i w pewnej chwili słabym głosem odezwał się:

— Uczcie się dzieci, jestem słaby i pewnie będę umierał.

W tym momencie chwycił się za serce i osunął się martwy z katedry na podłogę.

kursu na posady nauczycielskie w muncypjum kurytybskiem. Na blisko 200 kandydatów i kandydatek, którzy stanęli do egzaminów konkursu, znajduje się około 10 nazwisk polskich, między innymi, pp. Haliny Marcinkowskiej, Walerji Kawy, Marji Kamińskiej, Zofji Wątroby, Ireny Falarz, Alicji Kłos, Lucji Bobniałak, Karoliny Lachowskiej i Marji Kapuścińskiej.

ZŁOTE PIERŚCIONKI PO 10 MILREJSÓW.

— Onegdaj przybył do Kurytyby kolonista Silvino da Paixão z kolonii Canto do Gallo, miejscowości położonej w muncypjum Rio Branco. Silvino przybył do stolicy wraz z swą 13-letnią córką, która zapewne poraz pierwszy miała zapobycie stołeczne miasto i przytem spożewała się, że dobry olej kupi jej jakiś podarek.

— Niech pan kupi dla córki złoty pierścionek — namawia handlarz. — Co złoty? — Tak! — prawdziwe złoto! — twierdzi sprzedawca. — A ile pan za to chce? — Nie wiele, tylko 10\$000, bo to okazja!

— Nie namyślał się długo kolonista: wciągnął pieniądze odliczył 10\$000, a potem jeszcze raz 10\$000, bo nasza go o chętkę sprawienia przyjemności jeszcze drugiej córce. Pan Silvino kupił dwa pierścionki złote, w przekonaniu, że zrobił świetny interes.

— Uliczny handlarz również był zadowolony; sprzedać 2 pierścionki z taniego metalu za 20\$000 to nielada sztuka. — Udaje się raz, może się uda i drugi. — Może pani kupi złoty pierścionek? — Niech pani zobaczy! — nalega uliczny handlarz. — Nie kupuj od handlarza ulicznego, bo się oszuka — ozwąło się przypomnienia jakiegoś ostrzeżenia.

Silniej jednak przemawiał blask złocistego pierścionka. Po krótkim namyśle kobieta kupiła złoty pierścionek za 20\$000; nazałotrz jednak wielkie rozczarowanie spotkało kobietę, albowiem kupiony pierścionek utracił blask złota a przyjął wyblakły kolor ordynarnego żelazia.

— Poczekaj! — tak mnie

oszukał! — lamentowała oszukana i czemprędzej powiadomiła o swym wypadku policję.

Jakoż wkrótce udało się policji przytępać oszusta; jest to niejaki J. A. Teodoro Silva; powędrował do kozy.

São Paulo

HONOROWA PREZESKA OKRADŁA TRĘDOWATYCH

W S. Paulo wielkie zdziwienie wywołało pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej pani Alice de Toledo Ribas Tibirica, prezeski Towarzystwa Dobroczynnego Pomocy dla Trędowatych i Obrony przeciw trądowi w S. Paulo.

Dziwną przeszką oskarżyli sami trędowaci za pośrednictwem lekarza Dr. Ciró W. X. Souza e Silva, Między innymi, p. prezesa Alice de Toledo zarzucają że pobiera nieprawnie dla siebie 36.000\$000 rocznie, choć statuty Towarzystwa mówią, iż sprawowanie urzędów w Zarządzie jest bezpłatne.

Ostatnie wiadomości

— Konsulat Stanów Zjednoczonych Ameryki Południowej w Santiago (Kuba) został uszkodzony przez wybuch bomby, który wywołał popłoch w sąsiedztwie.

— W Bagdadzie zmarł był król Hedżazu, Ali.

— Z Berlina donoszą, że stosownie do rozkazów Hitlera, by kobiety wracały do garnków i dzieci, frekwencja dziewcząt na uniwersytetach niemieckich spadła w ostatnim roku o 40 procent poniżej cyfry z r. 1933.

— W Berlinie ścięto toporem dwie kobiety baronówny von Berg i panią von Natzmer; obie kobiety oskarżono o szpiegostwo na rzecz Polski.

— W miejscowości Victoria (Stany Zjednoczone) niejaki Guillermo Guerra, 62 letni farmer, przeczytał gdzieś o ozłowieku, który przetrwał 65 dni w pust; Guerra postanowił pobić jego rekord. Przeposił 62 dni, poźatem zabrał się do jedzenia. Po trzech dniach zmarł.

— Chiński okręt Fulung zatonął koło Wuhuko ze stratą przeszło 100 ludzi.

— W Havana (Kuba) w teatrze filmowym runął dach po wczesnym przedstawieniu, kalejąc ciężko 18 osób ze służby teatralnej.

— Z Moskwy donoszą, że rosyjscy uczeni zdobili zacho-

wać krew ludzką przez 28 dni przed użyciem jej do transfuzji. Odkryli też, że krew, wzięta z ludzi zmarłych nagle natychmiast po skoniec, jest też dobra do transfuzji.

— Pewien stary farmer z pod Moskwy ofiarował Stalinowi, dyktatorowi sowieckiemu, zegar, który co godzina gra międzynarodową, poczem na tarcozy zegara pojawiają się postacie Stalina i innych przywódców bolszewickich.

— Prasa warszawska podaje, iż delegacja murzynów z południowych stanów amerykańskich zabiegała u rządu o pozwolenie na założenie osad murzyńskich w Małopolsce. Nie udało się do Rumunii.

— Straszna zamieć śnieżna szalała przeszło 24 godziny nad zagłębionym naftowym w Boryslawiu. Wszystkie sposoby komunikacji spóźnione lub przerwane. Zasypane śniegiem dachy dochodzą do 15 stóp.

— Minister handlu i przemysłu, Fiorjan Rajchman, wyjechał na Wystawę Brytyjską w Londynie.

— Polski mistrz gry w tenisa Tłoczyński, zdobył szampjonat Portugalji, grając w Lizbonie.

— W Wilnie zmarł nagle profesor uniwersytetu Batorego, Bolesław Balzukiewicz, artysta rzeźbiarz, współtwórca pomnika Grunwaldzkiego w Krakowie, ufundowanego przez Paderewskiego. Zmarł na udar serca w dniu swych urodzin w 57-ym roku życia.

— Ze Lwowa donoszą, że na pograniczu polsko rumuńskim było 33 stopni mrozu (Celsjusza) — t. p. 28 poniżej zera Fahrenheita. — W całej Polsce temperatura jest bardzo mroźna, ale z tendencją ku odwilży.

— Rząd portugalski nabył w Anglii dwa nowe okręty wojenne.

— W Grecji wybuchła rewolucja.

— Minister Skarbu, p. Arthur de Souza Costa wraz z całą delegacją bawi w Paryżu.

— Arcybiskup Meksyku, ks. Pascual Dias, został porwany przez zbiorów w chwili, gdy w towarzystwie trzech księży, powracał autem z objazdów pasterskich do Meksyku.

— Na dworcu w Gdańsku spłonął wagon pocztowy pociągu pospiesznego Gdynia — Poznań — Katowice. Całkowitemu zniszczeniu uległ przytem również ambulans polski, jak i gdański. Pożar, który powstał z powodu wybuchu materiałów łatwopalnych, znajdujących się w paczkach pocztowych, ugasiła gdańska straż pożarna. Ofiar w ludziach nie było.

— Z Casablancas donoszą, że spowodu kilkustopniowego mrozu i ogromnych opadów śnieżnych uległa przerwle komunikacja kolejowa i autobusowa z Algierem. — Szefem jugosławijskiego sztabu głównego mianowany został gen. Lubomir Maricz.

UWAGA! Kalendarze i „Lud” można nabyć w Kurytybie u p. Stefana Rybackiego przy ulicy Dr. Muricy 75 w Restauracji obok Teatru „Guaira”.

TEATR POLSKI Z. A. S. Na scenie Związku Polskiego, pod kierownictwem artystycznym Tadeusza Morozowicza. Data 25 marca 1935 r. (Niedziela). Przedstawienie galowe z okazji Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego. „Wiece i Wacek” Znakomita komedia w 3 aktach, Zygmunta Przybyłkiego. Staranna wystawa! Świeża obsada ról! Szeregów w programach. Nowe dekoracje! Początek przedstawienia o godz. 8,30 wieczorem. Bilety na loży i krzesła numerowane, nabywać należy wcześniej w Związku Polskim u gospodarza. Oczłonkowie ZAS-u wstęp na widownię bezpłatny, za okazaniem kwitu.

Od ręki

Z Warszawy donoszą, że Komitet „Tygodnia dla Emigrantów” przekazał prezosałowi Światowego Związku Polaków z Zagranicy kwotę 60,000 złotych, zebraną podczas „Tygodnia dla emigrantów”, przeznaczając ją na budowę domu dla Centralnego Związku Polaków w Kurytybie.

Naszam zdaniem, podarunek ów jest nie tylko nie w miejscu, zupełnie zbędny, ale nawet szkodliwy. 1) nie w miejscu, bo C. Z. P. obecnie nie jest organizacją naprawdę centralną, zaledwie skupia część organizacji polskich, i niczem nie wykazał, że na podobną pomoc zasługuje.

2) zbędny: Polonja Brazylijska posiada w Kurytybie piękny gmach reprezentacyjny Związku Polskiego; ponadto inne organizacje mają własne gmachy i pomieszczenia; jeżeli społeczeństwo polskie będzie potrzebowało więcej gmachów, potrzebowałoby własnym kosztem, bo ją na to stać.

3) szkodliwy: bo pogłębi tylko nieporozumienia, jakie już wywołano owe obiecanie suma najpierw Stow. „Sarmacja”, a obecnie aplikowana C. Z. P.

Pomijamy inne argumenty, bo te już chyba starczą, żeby wyrobić sobie zdanie o owych bająskich sumach.

Złożyli

NA BUDOWE NAGROBKĄ Ś. P. J. STANCZEWSKIEGO Z przedstawienia z poprzednich list 345\$000 Lista 3. Kasał Czesław Kulikowski 50\$000 S. T. 10\$000 Księża Misjonarze z Rio Claro 50\$000 Razem 455\$000 Skarbnik: E. José Papugaée

CZYTELNIKOM Z FLORESTY

Czytelnikom „Ludu” z Floresty i okolicy donosimy, że ks. proboszcz Stanisław Polłom, dla ułatwienia przesyłki prenumerat „Ludu”, zgodził się przyjmować pieniądze za prenumeratę „Ludu” od czytelników z jego parafji. Prosimy zatem Czytelników, żeby zobohcieli wpłacić zaległe prenumeraty „Ludu” i „Przyjacieli Rodziny” na ręce ks. proboszcza Polłoma. Przew. Księdzu Proboszczowi wyrażamy gorące podziękowanie za gotowość i życzliwość dla naszego pisma. Redakcja.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— P. Marja Czeladka — W sprawie wiadomości o s. p. Stanisławie Padlewskim, zabitym przy wybuchu gazowni we Lwowie, zwróiliśmy się do Generalnego Konsulatu w Kurytybie, który obiecał postarać się o potrzebne wiadomości w starostwie lwowskim w drodze urzędowej. Odpowiedź nadeszła z Polski mniej więcej po 6 tygodniach i niezwłocznie ją Pani zakomunikujemy. — Ks. St. Polłom — Czek bankowy otrzymaliśmy; dziękujemy za usługę; Czytelnikom nieopłacającym prenumeraty wstrzymamy wysyłkę.

Uroczysty obchód Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego

urządzony staraniem wszystkich organizacji polskich w Kurytybie. Program: Niedziela, 17.III.35. — godz. 10,00 Uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym św. Stanisława. Wtorek, 19.III.35. — godz. 8,30 wieczorem. — Wielka Akademia na cześć Marszałka Piłsudskiego w Związku Polskim. W programie: przemówienia okolicznościowe, muzyka, śpiew, tańce, deklamacje i t. p. Szeregów w programach. Wstęp na Akademię bezpłatny!

Poszukuje się służącej GO-DNEJ ZAUFANIA, która umie gotować, przy ul. Conselheiro Barradas 1222. w Kurytybie.

Dr. Ari Doria
LEKARZ
Praktykował w Uniwersytecie Medycyny w S. Paulo.
Klinika lekarska i chirurgiczna.
Pomoc przy porodach.
Leczy choroby płuc, serca, wątroby, żółdka, jelit, nerek i t. d.
Klinika dla dorosłych i dzieci.
Rezydencja: Iraty.
Rozumie po polsku.

Mala Real Inglesa

ALMANZORA 23-go marca do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:
H. Monarch 19 Marca
H. Chieftain 2 Kwieciana
Arlanza 9
H. Princess 16
Z Santos do Europy:
Almanzora 23 Marca
H. Patriot 25
H. Monarch 8 Kwieciana
Arlanza 20

Sprzedaje się sztykarty 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Lotwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunji, Bessarabji.
Informacji udziela Agencja:
Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 - Caixa postal 220 - CURITYBA

Janina Furmaniak Schmidtinger
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystryki szybko, starannie i tanio.
Rua 13 de Maio 818, róg Trajano Reis.
Mówi się po polsku.

Dział Rolniczy

Urocystis cepulae Frost.
(Murzynka na cebuli)
(po portugalsku: carvão da cebola, antracnose da cebola, fumagina da cebola)
PUCINIA ALLII Rud.
(Rdza na cebuli)
(po portugalsku: ferrugem da cebola)

Antraknoza jest chorobą wywołaną przez grzybek pasorczytnicy *Urocystis cepulae Frost.*, który należy do główki (Ustilaginaceae). Choroba ta jest bardzo rozpowszechniona w stanie Rio Grande do Sul w całym pasie uprawy cebuli. Polecany rolnicy chorobe tę nazywają murzynką cebuli.

Antraknoza należy do bardzo niebezpiecznych chorób cebuli. Choroba ta występuje na liściach, pędach kwiatowych i na cebulach. Na liściach powstają początkowo małe, a potem większe czarne plamy, które powodują szybkie usychanie liści. Na pędach kwiatowych zjawiają się czarne plamki, które powodują usychanie i opadanie kwiatów. Na cebulach powstają czarne plamy na łuskach zewnętrznych, poczem następuje zniszczenie dalszych łusek wewnętrznych i piętki.

Chorobę tę łatwo bardzo stwierdzić: z chorych cebul liście łatwo wylazą po pociągnięciu za nitkę, a cebula pozostaje na polu; wyciągnięte liście są u podstawy szare przez grzybek. Wiele cebul dotkniętych tą chorobą ma kształt nieprawidłowy (cebulę są wykrzywione). Cebule bardzo zaatakowane przez antraknozę są zupełnie zniszczone.
Choroba ta może być zawleczona zapomocą nasion, to też bejcowanie czyli zaprawianie - dezynfekowanie nasion cebuli 0,25% roztworem formaldehydu lub 0,25% roztworem usuplunu jest nieodzowne. Bejcowanie trwać powinno 15 - 20 minut, poczem nasiona winny być wysuszone w cieniu i dopiero potem wysiane.
Wapnowanie rozsadnika i gleb przeznaczonych pod uprawę cebuli wpływa również bardzo dodatnie i do pewnego stopnia zabezpiecza przed rozwojem tego grzybka.
Choroba ta rozwija się w okresach

Hotel Martins
Marcina Jarugi
RUA RIACHUELO N. 114 - CURITYBA - Paraná.
Naprzeciw Pałacu Muniyapalnego, róg Placu Dr. Gen. Marques, Caixa Postal 468 - Tel. 989.

Kuchnia pierwszorzędną. Używają dzenia wspaniałe w modnym żelazobetonowym pałacyku z wszelkimi wygodami i higieną, 50 pokoiów urządzonych z komfortem. - Ceny przystępne.

UWAGA!
Są do sprzedania 2 kolonje, jedna wielkości 20 a druga 18 alkerów w miejscowości **Yapó - Castro**, wraz z zbiorami lub bez.
Możemy ewentualnie sprzedać razem żywy i martwy inwentarz. Kolonje mają ziemię do sadzenia, pastwisko i t. d. Na jednej z nich jest wodospad, gdzie można myć założycie!
Informacji udziela właściciel:
BLASINO DREIER
Kolonja Yapó - Castro Paraná

„A VENCEDORA“
Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierki owijanych. Cukierki: malinowe, kokosowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, m. i gumowe. - Próg tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. - Uprasza się Szan. Rodaków o łaskę we przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LACHOWSKI.
Curityba - Rua Cabral N 451 - Curityba

ORLE
Druga Rezerwa Polska koło Londryny
12 kilometrów od przyszłej stacji ROLAND.
Cena 400\$000 za alker.
Cena na pierwszej Rezerwie 500\$000 za alker.
DROGA KOLEJOWA DO LONDRINY skończona.
Budują ją do ROLANDU.
Główny Agent: **IGNACY SZANKOWSKI - CAMBARÁ - PARANÁ.**

Rdza na cebuli i czosnku (Puccinia allii Rud.) jest to grzybek który należy do Uredales. Grzybek ten tworzy na liściach plamy żółtawe, które później czerwienieją i brunatnieją. Cebule na których pokaże się rdza należy wyrwać i palić. Grzybek ten występuje szczególnie obficie na cebulach w municypjum Sao José do Norte.
Tak zwany pospolicie „świerzb“ na cebuli jest wywołany przez *Micelaria circinans*. Cebule przed magazynowaniem powinny być suszone na plachtach i wystawiane na działanie promieni słonecznych, co zapobiega do pewnego stopnia rozwojowi tej choroby.
Inż. Czesław Bieźanko.

W nowych kolonjach w północnej Paranie rozwija się pięknie życie polskie
Nowa Włost, dnia 3 lutego 1935.
Dnia 3 lutego roku bieżącego odbyło się Wainc Zebranie kolonistów polskich i Polaków z miasta Londryny i Kolonii Nowa Włost.
Z następującym porządkiem obrad, które zostały jednogłośnie przyjęte.
1) Zagajenie.
2) Wyjaśnienie o celu i zadaniu szkoły polskiej.
3) Odczytanie listy członków.
4) Wybór zarządu.
a) Prezesa i 4 członków.
b) z tego 2 członków komisji rewizyjnej.
5) Wolne wnioski i głosy.
6) Zakończenie.
Zebranie zagał przewodniczący p. Władysław Majewski, włączając przybyłych członków i gości.
W punkcie 2-gim omówił o celu i zadaniu szkoły polskiej, Stasiak Marcel i Majewski.
W punkcie 3-em odczytał listę członków; jest ich 39, a obecnych do głosowania 38 głosy.

DLACZEGO PEACISZ LOKATORNE?
Dlaczego nie jesteś właścicielem domu?
Za 5\$000, 10\$000, 20\$000 miesięcznie, możesz nabyć własny dom w firmie
Empreza Constructora Universal Ltda,
która daje go swoim członkom. Pieczęć swych nigdy nie stracisz.
Zażądaj informacji przy
Rua 15 de Novembro 384 - Kurytyba.

Apteka Tell DROGARIA
Sigel Etzel & Cia.
Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne.
Vermicida Tell wróg robaków i glist.
Farby Tell najlepsze do farbowania ubrań i sukienek.
Fermento Tell ekonomiczne drożdże do ciasta i chleba.
Recepty lekarskie załatwiają się rzetelnie i sumiennie.

Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszajcie się w „Ludzie“

Obuwie
dla
Mężczyzn i chłopców.
PO CENACH FABRYKI.
ARTYKUŁY SĄ NOWE I TANIE.
TYLKO W SKŁADZIE
CHAPELARIA VENUS
Rua Quinze, esq. Dr. Muricy

A SUISSA
Towarzystwo anonimowe asekuracji wogóle.
Założone w roku 1869.
Kapitał zakładowy 10.000.000 fr. szw. w milt. 40.000.000\$000.
Fundusz rezerw. 5.100.000 fr. szw. w milt. 20.000.000\$000.
Kapitał zadeklarowany na Brazylję 1.000.000\$000 cały zrealizowany.
Aktywa w roku 1932 około 100.000.000\$000.
Ubezpieczenia od wypadków na morzu, ziemi i od ognia.
SIEDZIBA - Zürich - SUISSA
Agencja główna na Brazylji:
Rua General Camara, 56 - Rio de Janeiro.
Agent główny na Paranie: **João Nociti**
Caixa postal 248 - Telefon 375 - Telegramy: „Nociti“.
Rua Marechal Deodoro, 335. Curitiba - Paraná.

Rodolpho Strobel
IMPORTOWIEC
PRACA CORONEL ENEAS Nr. 119 - Paraná.
Kurytyba - Telefon 107.
Wielki skład: **Wapna, Cegiel, Posadzek, Dachówek Francuskich** płaskich i okrągłych, **Piasku Cementu, Kur kamiennych** różnej wielkości. Sprowadza wprost z najlepszych i najtańszych **Fabryk zagranicznych.** Sztaby żelazne do betonu do budowl nowoczesnej. **Cement, oleje, farby, pokosty,** oraz wszelkie przyrządy do ustępów, kufle, rury galwanizowane, dachówki ogniotrwałe.

APTEKA HUMANITARIA - DROGARIA
Rua Dr. Trajano Reis N 37 - Curityba
Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.
Recepty lekarskie załatwiają się prędko i sumiennie.

JACEK DROMLEWICZ
Lekarz-Dentysta w Kurytybie.
Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne, z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Wykonanie pierwszorzędną. Ceny niskie.
Rua Monsenhon Celso Nr. 148 piętro (Primeiro de Março).

w duchu i obyczajach przodków naszych, rodzice powinni starać się ażeby dzieci nauczyły się języka ojczystego.

A tak samo Rodzice powinni wiedzieć, że bez nauki nikt daleko nie zajdzie; nieukiem każdy pogardza. Dlatego wszyscy rodzice, ażeby ich dzieci były szczerze siłwe w przyszłości i poważane, powinny nauczyć się czytać i pisać jak najlepiej.

W tym też celu powstaje towarzystwo, które wspólnymi siłami chce założyć szkołę dla polaków.

Kolonja Nova Włost jest młodą kolonją bo dopiero dwa lata liczy, ale przy dobrej chęci da się dużo zrobić, bo nawet Kompanja de Terras Norie do Paraná zarezerwowała w nowej kolonii miejsce pod kościół i szkołę. Powinni koloniści polscy z tego skorzystać i zbudować szkołę.

Radził mówca zwrócić się o pomoc do Konsulatu Generalnego, jako że kolonja jest w początkach rozwoju i stąd potrzeba jej jest pomoc.

Mówcę nagrodzono licznymi okłaskami.
Na zakończenie, w dobrym stroju, zgromadzeni wnieśli okrzyki na cześć Brazylji i Polski; a wreszcie odsłepiali: „Choć burza szluchy wokoło nas“.

Sekretarz: Wł. Majewski
Preze: Jan Langowski

OKAZJA!
Związek Tow. „Oświata“ może odstąpić Bibliotekę z 32 tomów powieści J. I. Kraszewskiego; tomy są oprawne w płótno, ze złotymi napisami; wydanie Arcta z Warszawy. Cena 150\$000; tylko dla członków Zw. Tow. „Oświata“.

Wstrząsający obraz nędzy świata

Dwa miliony 300 tysięcy ludzi zmarło z głodu w roku 1933
Genewski międzynarodowy komitet dla ulżenia nędzy podaje w swoim ostatnim rocznym sprawozdaniu wstrząsający obraz nędzy świata.

Wedle tej statystyki w r. 1933 zginęło z głodu 2.300.000 ludzi na całym świecie, z czego połowa z rozpaczliwie popełniła samobójstwo. W tym samym okresie rządy rozmaitych państw zniszczyły 568.000 wagonów zboża, 114.000 wagonów ryżu, 267.000 worków kawy, 2 i pół miliona kg. cukru, ażeby zatrzymać spadanie cen. Zdaniem komitetu zapasy te, gdyby nie zostały zniszczone, uratowałyby życie przynajmniej 67 proc. tych ofiar kryzysu.

TAJEMNICA DŁUGIEGO ŻYCIA

Wielu uczonych podaje sposób długiego życia t. j. życia do 100 lat; zdaniem ich było i jest prawie wszystkich to samo a mianowicie: że długie życie staletnie, daje odpoczenie. Odpoczenie gra główną rolę w życiu. Kto śpi mniej niż 8 godzin, ten traci siły a nieraz i zdrowie; skracca przez to lata swego życia.

Znajduje się wielu ludzi nerwowych, zirytowanych z powodu braku odpowiedniego odpoczniku; a nie zwracają oni na to uwagi, lecz tylko interesują ich ploteczki po ulicach i barach.
Aby usunąć osłabienie, wzburzenie, neruźność trzeba uregulować swoje życie. Należy poświęcić się w odpowiednich godzinach i zacząć Tonofosfan, który jest środkiem przygotowanym przez kooperatywa profesora „Blum’a, dyrektora Instytutu Biologicznego we Frankfurcie.
Liczne osoby zażywające Tonofosfan, podziwowały to słynne lekarstwo, gdyż po użyciu 1 do 2 razy zastrzyków, stan zdrowia ich polepszył się. Lekarstwo to jest znakomitem tak dla dzieci, jak dla dorosłych i starych.

